51831

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı **Murat KURUM** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.22.10.2026

Ahmet ŞIK
İstanbul Milletvekili

Antalya'nın Kaş, Demre, Finike, Kumluca, Elmalı ve Korkuteli ilçelerinde, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığının (TPAO) petrol ve doğal gaz faaliyetleri kapsamında acele kamulaştırma süreci başlatılmıştır. Proje kapsamında boru hatları, enerji nakil hatları, üretim kampları ve depolama alanları gibi tesislerin kurulması planlanmaktadır.

Hem bölgede yer alan yurttaşlar ve kurumlar hem de ülkemizin önemli kuruluşları tarafından söz konusu faaliyetlerin tarım alanları, su kaynakları, ormanlar, doğal yaşam, turizm ve bölge halkının geçim kaynakları üzerinde ciddi olumsuzluklar yaratacağı belirtilmektedir.

Türkiye, 9-20 Kasım 2026 tarihlerinde Antalya'da düzenlenecek Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansı COP31'e ev sahipliği yapacaktır. İklim krizine karşı uluslararası iş birliğinin güçlendirilmesinin hedeflendiği bu zirveye ev sahipliği ve eşbaşkanlık yapılırken, aynı bölgede fosil yakıt arama ve çıkarma faaliyetlerinin planlanması, Türkiye'nin iklim politikalarının tutarlılığı bakımından da önemli sorular doğurmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Antalya'nın Kaş, Demre, Finike, Kumluca, Elmalı ve Korkuteli ilçelerinde TPAO'nun petrol ve doğal gaz faaliyetleri kapsamında başlatılan acele kamulaştırma kararının hukuki ve teknik gerekçeleri nelerdir? Olağan kamulaştırma usulü yerine acele kamulaştırmaya başvurulmasını zorunlu kılan koşullar nelerdir?

2. Acele kamulaştırma kapsamında kaç taşınmaz, toplam kaç hektar alan ve kaç yurttaşın mülkiyet hakkı etkilenmektedir? Kamulaştırılacak alanların konumları ve proje güzergâhları kamuoyuyla paylaşılacak mıdır?

3. Projenin tarım alanları, seracılık, narenciye üretimi, su kaynakları, ormanlar, kıyı ekosistemleri ve biyolojik çeşitlilik üzerindeki olası etkileri araştırılmış mıdır? Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) süreci hangi aşamadadır ve ilgili raporlar kamuoyunun erişimine açılacak mıdır?

4. Petrol ve doğal gaz arama ve çıkarma faaliyetlerinin bölge halkının geçim kaynakları üzerindeki olası etkilerine ilişkin bir ekonomik değerlendirme yapılmış mıdır? Yapıldıysa sonuçları nelerdir?

5. Acele kamulaştırmadan etkilenecek yurttaşların, çiftçilerin ve diğer hak sahiplerinin bilgilendirilmesi, karar süreçlerine katılımı, mülkiyet haklarının korunması ve uğrayabilecekleri ekonomik kayıpların karşılanması için hangi mekanizmalar oluşturulmuştur?

6. Türkiye'nin 9-20 Kasım 2026 tarihlerinde Antalya'da ev sahipliği yapacağı COP31'in iklim hedefleri ile aynı bölgede yürütülmesi planlanan petrol ve doğal gaz arama faaliyetleri arasındaki uyum nasıl değerlendirilmektedir? Bakanlığınız bu faaliyetlerin Türkiye'nin iklim politikaları ve uluslararası iklim taahhütleri üzerindeki etkilerine ilişkin bir değerlendirme yapmış mıdır?

7. COP31'in ev sahibi ülkesinin iklim değişikliğiyle mücadele konusundaki sorumlulukları dikkate alındığında, fosil yakıt arama ve çıkarma faaliyetlerinin genişletilmesi ile sera gazı emisyonlarının azaltılması hedefleri arasındaki çelişki nasıl giderilecektir? Bu konuda ilgili kurumlarla ortak bir çalışma yürütülmekte midir?

8. Projenin beklenen ekonomik getirisi, toplam yatırım maliyeti ve Türkiye'nin enerji ithalatına bağımlılığını azaltmaya sağlayacağı öngörülen katkı nedir? Bu hesaplamalarda olası çevresel zararların, tarımsal üretim kayıplarının ve turizm gelirlerindeki değişimin maliyeti dikkate alınmış mıdır?

9. Proje kapsamında meydana gelebilecek petrol sızıntısı, su ve toprak kirliliği, yangın ve diğer çevresel risklere karşı hangi önlemler alınacaktır? Olası zararların giderilmesi ve sorumluların hesap vermesini sağlayacak denetim ve yaptırım mekanizmaları nelerdir?

10. Bakanlığınız, COP31 öncesinde projenin çevresel, ekonomik ve toplumsal etkilerine ilişkin bağımsız bilimsel değerlendirmeleri kamuoyuyla paylaşmayı ve sonuçlar doğrultusunda acele kamulaştırma ile uygulama süreçlerini yeniden değerlendirmeyi planlamakta mıdır?